

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmontelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozatok minden garandőr díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.

Kiemelt díjazású a közszemléltetett hirdetéseknek a közérdekű hírekért a hirdetés minden centiméter után 3 kr számított.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

63. eln. sz.

Körlevél a tiz főszbiróhoz.

Felhivatnak a t. főszolgabíró urak, hogy a „Zemplén” hiv. lap árának beszoigaltatására a járásuk területén fekvő községeket kötelezzék s a melyek azzal az elmúlt évekről is hátralékban vannak, azok ellen a végrehajtást is foganatosítsák.

Különösen pedig felhivatnak a homonnai, gálszécsi és varannai járások főszbirái, mint a kiknek némely községeik az elmúlt évekről is hátralékban vannak, hogy e hátralékokat végrehajtás útján is sürgősen hajtsák be.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril hó 14-én.

Matolai Etele,
alispán.

4564. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.
10 főszolgabíróknak.

(Folytatása a 17575. számú m. kir. igazságügyministeri körrendeletnek. Szerk.)

Ha a bekebelezést rendelő végzés nem a jelen §-ban előszabott módon, tehát nem szabályszerűen kézbesített: a törlési kereset a telegkönyvi rendelet 150. §-a szerint harmadik személy elleni joghatályal 3 év alatt indítható meg. A jelen rendelet hatályba lépte előtt már kézbesített végzések által elrendelt bekebelezések törlesztés tárgyozó keresetekre a jelen szakasz hatálya ki nem terjed. IV. az idézett törvényszakasz 9. pontja alapján: 9 §. Ha a telegkönyvi tulajdonos vagy nyilvankönyvi előzője ellen jelzalogilag bejegyzett valamely követelés azon ok miatt, mert alzáloggal van terhelve, vagy más törvényes ok miatt a jelzalogos hitelezőnek ki nem fizethető, jogosítva van a telegkönyvi tulajdonos a megfelelő összegnek bírói letéteményezése alapján az 1881. LIX. t. c. §-a értelmében illetékes birtokbírósnál törlési keresetet indítani. Az ilyen keresetek jegyzőkönyvileg tárgyalandók: és a tárgyalásra a kérdéses bejegyzés tekintetében nyilvankönyvileg érdekelt összes személyek, illetve törvényszerinti képviselőik hivatalból is megidézendők.

Ezen ügyek úgy az alsó, mint a felső bíróságoknál az egész eljárás folyamán soron kívül intézendők el. Ugyanezen szabály áll mindazon keresetekre is, melyek az ősi s régi nyiltparancs rendelkezései következtében elenyészett, és többé nem érvényesíthető, valamint az elévülés folytán megszűnt jogok törlése iránt indítatnak. 10. §. Ha a törlési kereset a megfelelő összegnek bírói letéteményezése alapján indítatott: a törlési perben hozott ítélettel csak a törlés kérdése annak figyelembe vételével döntendő el, jogosult volt-e a telegkönyvi tulajdonos a letéteményezésre és a törlendő tehertétel és járuléka a letéteményezett összeg által van-e fedezve. Ellenben azon kérdés eldöntése, hogy a letéteményezett összeg kit illet, ha a kérdés vitás, külön utra tartozik. A telegkönyvi rendelet 91. §-án alapuló azon joga, hogy a bírói letéteményezés alapján a zálogjog törlésének előjegyzését kérheti, a fentebbi rendelkezések által nem érintetik. V. az idézett törvényszakasz 12. pontja alapján: 11 §. A telegkönyvi bejegyzések alapjául szolgáló okiratok az állam hivatalos nyelvén állítandók ki, illetőleg a más nyelven szerkesztett okiratok a bejegyzési kérvényhez bírói hiteltolmács vagy az illető nyelvre fordítási jogosítvánnyal felruházott kir. közjegyző által kiadott hiteles magyar fordításban is csatolandók. Ily hiteles fordítások, melyek telegkönyvi használatra felírással látandók el, bélyegmentesek és azokat úgy a bírósági hiteltolmácsok, valamint a kir. közjegyzők az alább szabályozott mérsékelt díjakért kötelesek eszközölni és kiadni. Ezen fordítások más ügyekben nem használhatók. Ha más nyelven szerkesztett okiratoknak hiteles magyar fordításai a kérvényhez nem csatoltattak, a kérvény amennyiben már annak tartalmából ki nem tűnik, hogy a kérelem elutasítandó: a telegjegyzőkönyv illetve telegkönyvi betét illető lapján rangsorozat végett feljegyeztetik. Együttal a kérelmező arra, hogy a hiányzó hiteles fordításokat a végzés kézbesítésétől számított 16 napi meg nem hosszabítható záros határidő alatt mutassa be, oly hozzáadással utasítandó, hogy a határidő eredménytelen lejárta után kérelmével elutasítani és a rangsorozat feljegyzése hivatalból töröltetni fog. Ezen végzés kapcsán kérelmezőnek a lefordítandó eredeti okirat a kérvény igtató számának feljegyzése és hivatalos pecséttel ellátva után visszatartatik. Kérelmezőnek egyébként jogában áll a költségek előlegezése mellett a fordításoknak a bíróságok által való eszközölését kérni; a kérelem azonban csak a bejegyzést tárgyalozó beadványban (jegyzőkönyvben) terjeszthető elő. A kir. közjegyzők és bírósági hiteltolmácsoknak jár

mérsékelt díjak következők: 1. A hitelesített fordítások első lapjéért 60 kr., a másodikéért 40 kr., a továbbiakéért pedig laponként 30 kr. Minden lapnak legalább 3 sort és egy sornak 16 szótagot kell tartalmaznia. Egy lapnál rövidebb fordítás egész lapnak számítatik. 2. Kész fordítások hitelesítésénél az első félívért 40 kr., minden további félívért 20 kr., félívnel kisebb fordítás egész félívnek tekintendő. A jelen rendelet értelmében telegkönyvi használatra eszközözendő, vagy hitelesítendő fordítások után sem a fordítás letisztázásáért sem a hitelesítési záradékért avagy bármely más címen a tolmácsot és a kir. közjegyzőt egyéb díj nem illeti. 12. §. Jelen rendelet az 1888. évi ápril hó 1-ső napján lép hatályba. Budapest, 1888. évi március hó 5-én. Fabinyi s. k. A másolat hitelül: Battay s. k. főigazgató.

29/k. g. e. sz.

Zemplénvm. közzgazd. előadója.

Felhívás

Zemplénvármegye t. c. gazdasági tudósítóihoz!

A nmságu földmívelés-, ipar- és kereskedelmiügyi ministerium által e vármegye közzgazdasági előadójának nevezetvén ki, felkérem a fentiszelt urakat, miszerint a vidékükön észlelt közzgazdasági érdekű mozzanatok (melyeket a vármegye közzgazgatási bizottságának színe előtt tárgyalatni, vagy orvosoltatni, egyszóval képviselgetni, óhajtandanak) közvetlen tudomásomra hozni ne terheltessenek; mert csak is így lehet alkalmam az egyes vidékek szüksége s igényeiről tudomást szerezve, állásom kívánalmának megfelelőleg a közzgazdaságot érdeklő ügyekben szolgálatsz jóakaratomnak érvényt szerezni.

Klázán, 1888. ápril hó 10-én.

Vladár Emil,
közzgazdasági előadó.

476. sz.

Zemplénvármegye tanfelügyelőjétől.

Körövény.

Tóth János méhészeti vándortanító folyó évi ápril hó 12-én B.-Keresztúron, 23-án Berettőn, 25-én Pazdicsón és 27-én Rákócson méhészeti előadást fog tartani és pedig B.-Keresztúron d. u. 3 órakor, a többi helyen d. e. 10 órakor.

Midőn erről a néptanító urakat és a méhészet iránt érdeklődőket értesitem, egyszersmiad felkérem, hogy az előadásokon minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

S.-a. Ujhely, 1888. ápril hó 5-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos és tanfelügyelő.

TÁRCA.

Zemplén vármegye a XVI-ik században.

Nagy Gyulától.

(Folytatás és vége.)

A bor-dézmálás hasonlóképen különös instructiók szerint ment végbe:

Első kötelessége volt a dézmásnak, mihelyt valamely helyen megszállott, hogy »mingyarást megtudja, egy cseberben hán köből vagyon, egy köbőlben hán pint vagyon; melyet bizonynyal megértvén, ennekutána az dézmálást elkezdje, és mindentül megkérdeje, mennyi bora vagyon? és az dézmát, ki ő fölsége számára jut, hiven is igazán belőle kivegyve, és az hordónak fenekén megírja, mint az regestomban, minden embert, mennyi bort adott és minden hordóban hán bécsi akó vagyon. Gondja legyen pedig az dézmásnak arra is, hogy ne vegyen minden borból válogatás nélkül, hanem az mellyiknek borát jobbnak aránzza, az dézmát abból vegye; meglássa pedig szorgalmatossan, hogy az borért lórét ne vegyen avagy vizes bort, mert ha valami efféle esik, tehát kétség nélkül kellekik ő neki arról számot adni. Borváltságban és ászokvám-pénzzel tartoznak sok helyen; azért a hol szokás, azt is megvegye az dézmás.

Némelyek az dézmások közül elfeledkezvén hívségekről, az ő fölsége számára jutott bort eltekozzolják vendégségekkel, és hogy tellyesek legyenek az borok, az héját vízzel töltik meg; azért meglássa az dézmás, olyat ne cselekedjék, mert nemcsak fizetését, de hírt-nevét, tisztességét is elveszti. A hol elrejtett bort talál, azt mingyarást contrabandálja, de törvényével, hogy senkinek bosszuságot ne tegyen. Némely helyeken meg szokták sajtolni a törkölt és az kádnak fenekét megfurni, hogy az törkellen bor ne legyen; ez félet a mit talál külön írja, és az mint az helynek szokása, ő is megmivelje; ha pedig nem, tehát elhagyja. Továbbá az dézma elvégeződvén, meglássa és föl írja az dézmás, abban az jószágban mennyi bora lött mind szeginnek, bódognak és mind ő fölségének, hogy az kamarát azután felőle informálhassa. Lészen pedig az ő szolgálatajéért hat forintja, kivel megelégedjék és ennekutána nagyobb tisztét az kamarától várja.*

Igy szólnak általában az utasítások, miket a kamara az ő dézmásainak adni szokott.

Mig a rovás-adó behajtását az alispán, szolgabírák és eskütt nemesek közbenjöttével az egész vármegyében egy dicator végezhetette, a dézmálást a mi sokkal több dologgal és bajjal járt s úgy a kincstár, mint a földmives nép károsodása nél-

* Kamarai instructiók 1571—1572-ből. Orsz. Levéltár, kincs. oszt. Lymbus.

kül hosszasan nem tarthatott, több arra való emberre kellett bízni, kik aztán minthogy a papi tizeddel egyidejűleg a földes urak is szedték a kilenczed-dézmát, ezekkel vagy udvarbíráikkal egyetértőleg, vidékenként vagy uradalmankint jártak el küldetésökben. Rendes szokás szerint előbb a földesuri kilenczedet vették ki a jobbágy terméséből, s csak azután a papi tizedet, egyházi jószágokon azonban előbb a tizedet, azután a kilenczedet szedték. A szegény jobbágyra nézve mindegy volt, így is vagy is összes termése ötöd részét kellett beszoigaltatnia.

Zemplén vármegyében, mióta a dézmálás a kamara rendszeresebb kezelése alá jutott, a különböző termények és marhák tizedét évről-évre bizonyos kerületek vagy dézma-jársók szerint szedték be.

Legyen szabad néhány adatot azon évekből, mikor már vármegyénk a török hódítás első romboló lökéseit és pusztításait némileg kiheverni kezdte, röviden megemlítenem.

Lássuk mingyarást a bárány-dézmát: Szerencs vidékén találtatott 1580-ban 7112 bárány; ebből tized bárány: 696., váltott b. 152. A Bodrogközön 1580-ban 2621 b., ebből tized b. 237., váltott b. 251. Nagy-Mihály vidékén (1578-ban) 2018 b., ebből tized b. 154., váltott b. 478. Homonna vidékén (1578-ban) 4124 b., ebből tized b.: 315., váltott b. 974. Zemplén, Liszka és Gálszécs vidékén (1578-ban) 2449 b., ebből tized b.:

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

Kassay Adolf által szerkesztett „Az 1888-ik évi állategészségügyi törvény» című munkára ki bocsajtott előfizetési felhívást a vármegye közönség figyelmébe ajánlva, tudatom, hogy ezen mű Hajós Edénél Budapesten, IV. Kalvin-tér 5. sz. a. megrendelhető.

S.-a.-Ujhely, 1888. márc. 27.

Matolai Etele, alispán.

Zemplénvármegye t. c. tanítói s tanügybarátaikhoz.

A Gönczy-féle ünnepélyt rendező-bizottság elnökének 1888. évi március hó 26-án kelt s hozzáam intézett átirata folytán van szerencsém a t. c. tanító urakat s tanügy barátokat a következőkről értesíteni.

1. A Gönczy jubileum megtartása a folyó 1888. év május hó 16-ának (vasárnap) délelőtti 10 órájára határozatott.

2. Május hó 5-én délelőtti 9 órakor előtervezet fog tartatni a megyeház nagytermében.

3. A vasuti társulatok igazgatóságai megke-restettek, hogy az ünnepélyen részt venni szándé-kozó tanítók és tanfériak részére kedvezményezett jegyek adassanak ki s ezen kedvezmény már kilátásba helyeztetett.

Midőn erről értesiténem a t. c. tanító urakat, tanfériákat és tanügybarátokat, egyszersmind fel-kérem, hogy az ünnepélyen résztvenni szándéko-zók a kedvezményezett jegyek megnyerhetése végett szükséges kérvényeiket legfőbb folyó hó 12-ig hozzám beküldeni sziveskedjenek.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril hó 6. án.

Nemes Lajos,

kir. tanácsos és tanfelügyelő.

S.-a.-Ujhely, 1888. április 15.

A hideg tél fogva tartotta az embe-reket szóbaikban. Örültünk, hogy ha fű-tött kályha mellett dolgozhattunk elzárkózva a csipős hideg levegő elől. De most mikor ismét ébred a természet, zöldel a mező, hajtanak a fák, kedélyünk is megváltozik. Uj tavasz, új remények nyílnak lelki sze-meink előtt. Az ember is ébred a termé-szettel. Ki-kivágyunk a szabadba, valami belső ösztön hajt minket élvezni a nagy természet örök szépségét. De nem csak ösztöne, életszükséglete ez az embernek, az anyagszere törvényének alaptétele. A nagyvárosi ember odahagyja a fővárost, ha teheti, családjával fürdőbe megy, vagy meghuzza magát egy faluban, csak hogy meneküljön a fővárosi fülledt levegőtől s élvezze a szabad természetnek még nem inficiált egészséges levegőjét. De mi kis-városiak nem tudjuk megbecsülni a ter-mészet eme áldásos ajándékát. Néhány sporsmant kivéve kevesen lelkesednek azon üdítő hatásért, melyet a természet reánk gyakorol. Komor kedélyünk felvidul, szem-ünk olyan szívesen merül el a természet szép zöld színében, tudónk élvezettel szívja be a tiszta egészséges levegőt. „Istent imádja, ki a természetet szereti» mondá

219., váltott b. 259. Összesen 18324 bárány., eb-ből tized bárány: 1621., váltott b. 2114.

Varannón felül, továbbá Sztropkó és Szinna vidékén tömegesebben ruthének lakván, kik a dézmától törvény szerint szabadok voltak, az ott fekvő falvakra nézve csak igen hézagos adatokat bírnak; különben is a krajnai szegénység in-kább kecskét, mint juhot tartott, s így további vizsgálódásunkban csupán az elősorolt számbeli adatokra támaszkodhatunk.

Tekintettel arra, hogy a dézmások minden »hívsege és szorgalmatos vigyázása» mellett is, tizedelésekor sok bárányt elrejtettek a juhászok, mondhatjuk, hogy Zemplén vmegyében 1578-1580-ban a bárányok száma csak a jobbágyoknál 20,000 darabra rugott. Ehez képest az összes juh-statust, apraját-örögét, legkisebb számításal is legalább 40,000-re kell tennünk.

Az 1880. évi hivatalos számláláskor talált-tott Zemplén vármegyében összesen 105,367 db juh. Ennek aránya a lakosság számához úgy áll, hogy minden 1000 emberre 385 darab esik. Ha már most az 1580-ik évre felvett 40,000 birka szá-mát az előadásomban fentebb kimutatott 50000-nyi népességhez viszonyítjuk, a XVI-ik században minden 1000 lakosra 800 db juhot, sőt mivel ez arányt az allodialis jószágokban bizonyára szép számmal tartott nyájak tetemesen nevelték, még annál is jóval többet számíthatunk.

egyszer költőnk Boruth Elemér, midőn megállva a Sátorhegy lombos fái között költői lelke elmerengett a fák lombjait érint-gető szellő susogásán s megilletődve hall-gatta a madárkák édesen zengő énekét. Ne kérdezzük, mi az oka annak, hogy nem mindenki kedvelje a természetnek? Oly materialisztikus világot élünk, hogy már alig veszünk annyi időt, hogy egészsé-günkkel törődjünk. Nagyzás, gőg és irigy-ség töltik el a kedélyeket. Még a minden-napi sétának sem az a célja, hogy egészsé-günket fentartsuk, de inkább az, hogy „láttassuk» magunkat az utcán. Nem igyek-szünk ki a szabadba; pedig Ujhely közeli környéke oly szép üdítő helyekkel bír, hogy sok város megirigyelhetné.

Nézzük meg csak a Torzsást, Május-kutat, s a Sátorhegy környékét, milyen elragadó szép helyek, remek kilátással a távolba. Talán a városnak gondozni kel-lene az utakat, hogy a t. közönség a forró nyári napokban, fáradságos munka után, estvéneként kísétálhasson e szép helyekre. A nagyvárosi ember sokkal nagyobb uta-ka is megtesz, hogy egy kevés szabad levegőhöz jusson. De hisz itt van közelben a Diana-kert s a t. közönség ezt sem látogatja s így nem csoda, ha elhanyagolják gondozását. Bizony 10—15 évvel ezelőtt szép kert volt még s most egészen el van hanyagolva.

De a helyett végig sétálunk a váro-son 20—30-szor a Kossuth-utcától kezdve le a Kazinczy-utcaig és vissza, ez most a divat s minő élvezet! Pedig a tiszta fris levegő nem járja úgy át a várost, mint a szabadon fekvő befásított helyeket. De hát azt mondják, hogy az utcán való sé-tálásnak is megvannak az előnyei.

T. hölgyközönségünk bemutatja leg-ujabb divatu ruháit, mikádó kalapjait, megkritizálják mások kevésbé divatos öltö-zetét, viseletét, járását. Az előkelőbbek némelyike jó példával jár elől megmutatva azt, hogy civilizált századunk nagy vívmá-nyai az egyenlőség és demokratizmus még nem jutottak becses tudomásukra.

Tessék körülnézni nem hirdetek frá-zist, ha azt állítom, hogy a mi »demokra-tikus» társadalmunkat a kasztszerű elzár-koztottság jellemzi legjobban. Az ariszto-krácia és a demokrácia két extremitása között egész hosszú sora következnek az elnevezéseknek, melyek bizonyítanak, hogy némely körök, osztályok, felekezetek egy önmagukba zárt egészet gondolnak alkotni, úgy, hogy az egyik és a másik rangfokoz-at, vagy osztály között egy óriási ür tá-tong, melynek áthidalását senki sem merné magára vállalni, mert különben saját köré-ből exkommunikálnának.

S társadalmunk ezen jellemzése az

A gabona-dézmálás, mint már érintettük, főleg a búzára, zabra és árpára terjedt ki. A laj-stromok azonban rendszerint csak általában *bszi-ekről* (decima frugum hyemalium), és *tavasziakról* (decima frugum vernalium) beszélnek.

A dézmálás a learott mezőkön kepe vagy kalongya számára ment; a tizenhatszós kevés keszretet, mely mai napság közönségesen járja, az időben még alig találjuk valahol. Zemplén vármegyében a Bodrogközön és Szerencs vidékén rendszerint 30 kevés kalongyákat (gelima) raktak, de a tavasziakat sokszor csak boglyára hányták, a miért aztán dézmáláskor váltság-pénzt fizetett a gazda; Zemplén, Ujhely körül 30. 34. 36. sőt 40 kevésből is állott egy kalongya, míg a Gálszécs vidéki faluk 60—68 kevés képébe (capecia) hord-ták össze termésüket; Nagy-Mihály vidékén ismét 30—32 kevés kalongyákat találunk, Homonnán tul pedig 64, 84, 100, 104, 120, 124 kevésből rak-tak képét az aratók.

Miképen járt el a dézmás a képék és ka-longyák tizedelése körül, mikép rakatta asztagba ő felsége gabonáját, az utasításokból már el-mondtam.

Tudvalevőleg semmi sincsen oly nagy mér-tékben ingadozásoknak kitéve, mint a föld ter-mése; a talaj, a levegő, a meleg és hideg, az eső és szárazság szabálytalan változásai, az ele-mek áldásai és csapásai, évről-évre óriási különb-ségeket okozhatnak és okoznak is benne s min-

utcán való megjelenésre és sétálásra is kihat. Jól kell vigyáznunk kivel sétálunk végig az utcán, mert ha rangban, vallásban, vagy gazdagságban különbözik tőlünk, guny tárgyává leszünk. S ha nagy ritkán előfor-dulnak is kivételek, azok bizonyára nem válnak előnyére a demokratizmusnak.

Alkotmányunkat, demokraciánkat s tár-sadalmunkat szeretjük hasonlítani az anglo-lokéhoz. Pedig minő különbség van közöt-tünk. Mi akik büszkék vagyunk rá, ha olyan uri emberrel sétálhatunk végig az utcán, kinek nevét megelőzi a „valahon-nani» és befejezi az „y» — London utcáin pedig akárhány kereskedő-cég neve dí-szeleg, kik Anglia híres főnemességéhez tartoznak. Csak a napokban nyitott mé-szárszék-üzletet Anglia leggazdagabb s legelőkelőbb lordjainak egyike (lord Nort-folk.) Több divatárusnét láthatunk, kiknek üzlete felett hercegi korona diszeleg. És mi vagyunk demokraták, akik jól megvá-logatjuk azt is, hogy ha társaságunkkal végig sétálunk a Szécsenyi-téren s szem-közt jó velünk valaki, kit különben igen jól ismerünk, de talán nem bír annyi kép-zettséggel, társadalmi műveltséggel, gazdag-sággal, mint mi, vagy nem a mi vallásun-kat vallja: köszönjük-e neki, vagy pedig tessük magunkat valaki után az utca másik oldalára nézni, hogy ne kellesen őt észrevenni.

A zurnalisztika a társadalom ütő ere. A társadalmi jelenségek kifejezésre jutnak a zurnalisztikában. Kötelessége harcolni az előítéletek ellen, mert a 20. század elő-tünk van s mi mégis úgy érezzük magun-kat, mintha csak most hagytuk volna el a középkort. Regenerálódni kell a társada-lomnak s nem csak hirdetni kell a felvilá-gosodottság eszméjét, de harcolnunk kell érte szívvél és lélekkel.

Legyünk igazi demokraták . . .

Székely Albert.

Levelezés.

Leleszpályán, 1888. április 6.

A hálaérzet szavai.

A legszebb s legboldogítóbb erények egyike: a jótékonyosság; mert nincs kellemesb és boldo-gítóbb, nincs semmi, a mi tisztább és teljesebb élvezetet nyujtana: mint könyörülni a szerencsét-leneken, segíteni a szegényeken, őrangyalként be-lépni a nyomor kunyhójába és enyhíteni a szen-vedést, mely ott sóhajtozik és könyezik!

Hány szem könyezik most? Hány kebel el-szorul fájdalomában? Hány hajléktalan szegény ember, ki eddig jó módu gazda volt, megtörve, el-szegényedve, keserü fájdalommal néz a jövő felé? Se hajlék, se kenyér . . .

Véres veritékével munkált áldott szántóföld, mely másszor annyi remény, annyi boldogság alapjául szolgált, most a zöldelő virány helyett iszap és mocsár, öldöklő mocsárlázt okozó kí-gó-zóltságával egy újabb csapásnak elidézöje.

den magvető tudja, hogy »némely mag terem tiz annyit, némely harmincz annyit, némely hatvan annyit.« A termések statisztikája ennél fogva csak a legszélesebb alapon, hosszú-idők során, nagy területekről nyujthat tanulságot a kutatónak.

Jól tudom, hogy szűkebb körre szorítottó szám adatok össze állítása és hasonlítására még nem statistika s ha fentebb megpróbálkoztam néhány számadattal, csak kísérlet volt, némi pél-dáját mutatni annak, hogy a régi kamarai dica-lis és decimális rovások mily becses anyagot rejtenek magokban a historia számára; s hiszem, ha ez anyag kincsét hazánk minden vidékére, minden vármegyéjére vonatkozólag összegyűjtve, átkutatva és feldolgozva fogjuk bírni, nemzeti fejlődésünk és előmenetelünk történetének ez lesz egyik legmélyebb és legtisztább forrása.

Joggal várhatnák t. hallgatóságaim, hogy a miben Zemplén vármegye főtartomány minden tartományok között, a bortermeles régi statisti-kájáról is szólnék röviden. Valóban nem tudok méltóbb és érdekesebb tárgyat, melyről e diszes gyülekezet előtt értekezni lehetne, mint az arany nedvet adó Hegyallja történeti viszonyai. De röviden szólnom e tárgyról nem lehet, s az óra int; azért, ha t. hallgatóságaim s ez ismeretter-jesztő szép esték érdemes rendezői megengedik, talán más alkalommal ejtethem szerét a dolognak

Ennyi reménytelenség és csapás közt mégis van itt-ott, a mi vigasztal, a mi igyekszik letörlni a könnyeket: a szánakozó emberbaráti kebel! A társadalom és annak nemeskeblű vezetői részvétellel keresik fel a bánatba merülteket, összeszedett filléreken kenyeret vásárolnak!

A házatól megfosztott szegény nép rombadólt hajléka felépítéséről gondolkodik s másrésztől gyermekei kenyeret kérnek és nem tud adni: s ekkor váratlanul jön az Isten angyala: a jószívű segélyező-bizottság képében.

Megenyhül a kebel! Felszaradnak a bánatos anyának könyei s hálaimára nyílnak meg a szerencsétlenek ajkai, mert kenyér érkezett a szegény éhezők részére!

Ily kellemes meglepetésben részesültek a leleszpályáni árvizkárosultak. Március 31-én és április 4-én a sátoralja-ujhelyi központi segélyező-bizottság kenyeret küldött az éhező lakosoknak. Fogadják ezen kegyes adományukért, melyet a helybeli g. katn. és ref. tanítók jelenlétében a községi bíró osztott ki 67 szegény között: fogadják a szegény károsultak részéről a legforróbb hálaköszönetet. A mi a fáradtak a nyugalom, a szomorkodóknak az öröm, a szűkölködőknek az arany, a betegek az egészség, a katonának a tegyver, az életnek az ima és lélekzés: az a szomorú léleknek az ima. Ezen jó nép imádkozni fog az áldott jótévedőkért, kiknek jó szívük enyhíteni igyekszik a nyomort.

A mindenható isten áldása szálljon reájok. Isten fizesse meg jótékonyágukat!

Antalóczy Imre.

Vármegyei ügyek.

Zemplén vármegye közigazg. bizottságának f. havi ülése 11-én ment végbe a főispán elnöklése alatt. Az alispáni jelentés általánosságban, főispán pedig tüzetesebben szólt a vármegyei területén lefolyt árvizküzdelemről. Nagy előismeréssel emlékezett meg a közigazg. tisztviselők serény munkásságáról, a katonaeő példás magatartásáról, ugyisint azokról a polgári egyénekről, akik az árvizvédelem körüli fáradhatatlan közremunkálásuk alkalmával a nagy közönség méltó háláját érdemelték ki. A központi állandó vész-bizottság elnökéről *Viczmándy Ödön* főjegyzőről, *Matolai Etele* alispánról, *Döbsey János* Tiszaszabályozási igazgatóról s általában a vármegye központi tisztikaráról, mely a reá háramlott feladatok teljesítése körül példás buzgóságot tanúsított, teljes méltánnyal szólt. Azután lelkes éljenzéseketől kísérve olvasta föl az árvizvédelemben kitűnt egyéneknek névszerinti érdemsorozatát, melybe *Mailáth József gr.*, *Dókus Gyula*, *Hörváth József*, *Bencsik István*, *Füzesséry Ödön*, *Matolay Béla*, *Révy V. Géza* (szabályozási főmérnök), *Bogyay Zsigmond*, *Láczay László dr.*, *Teleky László* (Zomborról), *Szokolay Emil* (folyammérnök), *Nádory Vilmos*, *Döbriás Ede* és *Hvozdozics Antal* kir. mérnökök, *Mecner Béla* és *Szmrecsányi János* neveit foglalta, mindegyikük személyes érdemét egy-egy találó mondással jellemezve. *Mailáth gr.* a főispán szíves kitüntető figyelmét köszönettel viszonzván, addig is, míg önmaga részéről, mint a Bodrog-Tiszaszabályozó társulat elnöke, annak idején és illetékes helyen a társulat autonóm jogköréből folyólag a társulati közegekről és a védelemnél alkalmazottak sikeres működéséről méltatólag szólhatna, az érdemesek névsorát kiegészítenni kérte az árvizvédelem veteránjának *Döb Bertalan*-nak, továbbá *Markovics Miklós* szolgabírónak és a Bodrogvonalon alkalmazott *Vass Imre*-nek felémlesztésével. E díszes névsor a „Zemplén“ hasábjain közrebocsátatni rendeltetett. Azután árvizkárosultjaink közgazdasági helyzetének ügye minden irányban megvitattván, a kellő anyagi szubszidiumok kieszközölése végett az országos kormányhoz felterjesztés intézttetett, a járási főszolgabírák pedig az iránt, hogy a károsodásokat az egyes művelési ágakra való tekintettel lehetőleg mielőbb állapítsák meg, utasítva lettek. Az alispáni jelentés további részeiből megértettük, hogy a múlt hónapban Amerikába vándorolt 38, visszajött 28 egyén. A tokaji és n.-mihályi járásek területén zugiskolák ninesenek; ellenben a homonnai járás területén fölfedezett több zsidó-zugiskola ellen (ezek között a lapunkból hirhede *csertésszi* zugtanító-képző iskola ellen is) a főszolgabíró megindította az irtó munkálatot. Az árvaszéki elnök jelentése szerint márc. hóban elintézték az eladók 2472 ügydarabot, hátrálékban maradt 522 db. A vármegye főpénztárnoka által előterjesztett kimutatásokból arról győződve meg a bizottság, hogy a várm. pótdadó járandóságok, kiváltképpen a gálszécsi és bodrogközi járásek területén lévő községekből, nagyon nehézkesen folynak be a vármegye pénztárába s e miatt a befizetési hátrálékok felszaporodásában apadás nem tapasztalható: utasították a járási főszolgabírák, hogy szükség esetében a végrehajtás kényszerét is alkalmazván, a jövő hó 15 éig ez irányú eljárásuk eredményéről jelentsenek. A főorvos jelentéséből kiteszöleg a *hökhorut* (szamárköhögés)

s a *kanyaró* (veres himlő) járványosan kezd föllepni. A hólyagos himlő, Csörgőn és Regmeczen jelenkezett enyhe jelleggel. Szinnán a *roncsoló-toroklobbnak* (difteritisz) fordult elő hat esete, melyből négy halálzással végződött. Az építészeti hivatal főnökének nagy gonddal kidolgozott jelentéséből sajnosan értesültünk arról, hogy a vármegye területén elágazó utvonalon lévő műtárgyak nagy része az idej árvizek miatt tetemes rongalódást szenvedett. Ezek helyreállítása rendkívüli pénzáldozatokot kíván, miknek megadása végett a közlek. minis.-hoz emlékirat intézttetett; a szürnyegi hid helyébe javasolt kompközlekedés ügyében az alispán sürgős intézkedésre utasított. *Vladár Emil* közgazdasági előadó, a ki nagyérdemű működése körében serényül forgolódik, ez alkalommal is magvas jelentést terjesztett elő. Felvidékünkön, kivált a rozsvetésekben, a kipállás tetemes károkat okozott. Lótenyésztésünk örvendetes haladását bizonyítja az, hogy gazdag méncsikó állományunkból 18 db egy éves méncsikó vásároltatott az állami mén-telepekhez 220 fnyi átlagárban, a földm. minist. kiküldött képviselője *Lutzenbacher Miklós* minist. titkár nyilatkozata szerint lóállományunk alany-jósága huszonkét vármegye területén ritkítja párját. A közforgalmi vonalon lévő műtárgyak anyag-szerkezetéről szólván: kérdést intézett az államépítészeti hivatal főnökéhez, hogy a hidépítéshez alkalmas könyagnak bővében lévő törvényhatóságunk területén miért építenek »de regula« tölgyfa anyagu műtárgyakat. E kérdés tanulmányozás s jelentéstétel végett a kir. építészeti hivatallal közöltetni rendeltetett. A kir. ügyészek éljenzéssel fogadott formás jelentéséből örömmel értesült a közg. bizottság arról, hogy a N.-Mihályban emelendő kisdudóvó iskola építési munkájához megkivántató napszámos erő, a kir. ügyész önzetlen és hazafias közbenjárása következtében, igen-igen mérsékelt napszámért fog a ker. börtönben lévő rablétszámból kiszolgáltatni. A kir. tanfelügyelő jelentésének meghallgatása és a kir. adófelügyelő előad-mányainak elintézése után az ülése d. u. 4-kor elnököl főispán éltetésével végződött.

Leköszönés. Takács Sándor Tokaj n. község jegyzője ezen hivatalos állásáról lemondott.

Nagymihály község önálló nagy községgé óhajtván átalakulni, vonatkozó folyamodását a vm. törvényhatóságához benyújtotta.

A homonna-mezőlaborcz-lisztkői hadászati uton lévő 133, 172, 177, 180, 183. és 185. sz. megrongált állapotba jutott műtárgyaknak, ugyisint a 60. sz. Lyubiska-hid és a mező laborcz-i vámos hid alámosott falának helyreállítása a vm. alispánja által elrendeltetett.

Hírek a nagyvilágból.

Irországban a nép forrong, mert az alkirály eltiltotta a népgyűlések tartását. Az alkirálynak a falakra kifüggesztett kiáltványait a nép nagy dühében letépdeste.

Érdemes fölemlíteni, hogy Norvégországban valami *Maló Thorsen Rasmus* nevezetű föld-birtokos, aki éppen az nap született, mikor *Vilmos* német császár s evvel egyidejűleg is halálozott el. Akkor temették *Rasmust* is a hedrumi temetőbe, mikor *Vilmos* császárt kísérté nemzete az örök nyugalom helyére.

Bismarck vétója. A vas kancellár urával III. *Frigyes* császárral ellentétbe jött. A császár és császárné Viktória nevé leányukat *Battenberg Sándor*, Bolgárország volt fejedelmének szánták s már a jegyváltás idejét is kitűzték, mikor *Bismarck* közbelépett s a szívek törvénye fölött *nem-et* mondott. Tiltakozásához hivatalos állását kötötte. Emiatt most nagy a zavar a német császári udvarban. A vaskancellár tiltakozásához makacsul ragaszkodik.

Hírek az országból.

Héthárs, Sáros vármegye egyik szép virág-zásnak indult községe, mult hónap 29-én a tűz martalékává lón. *Százhuszonhét magánház összes melléképületeivel, templom, iskola és községháza porig leégtek.* A könyörület nevében bizalommal fordulunk t. olvasóinkhoz, s kérve-kérjük őket: adjanak feleslegükből a szegény héthársiak felségelésére annyit, amennyit feleslegükből könnyen nélkülözhetnek. A *Sárosmegyei Közlöny* szerkesztősége Eperjesen a könyörödományok elfogadására s lelkiismeretes közvetítésére készséges felebaráti szeretettel vállalkozik.

Baranya vármegyéből apr. 7-én erős havazás híre érkezett. Az időjárás akaratosságát nemcsak ott, hanem a felvidék szélében-hosszában is tapasztalták. A tavasz enyhe lehetőségét csipős északi szél fojtotta el, ami miatt a vegetáció előre haladásában kelletlen szünet állott be.

Nyilvános köszönet.

Szunyoghy Dezsőné, Isépy Etelka és Major Ilona ónagságaik ismételve 131 frot, összesen tehát most már 211 frot szolgáltatott át kezeimhez az árviz károsultak részére.

Fogadják a fáradságot nem kimélő nemeskeblű gyűjtők és az adakozók egyaránt az árvizkárosultak nevében is hálás köszönetemet.

Egyébként a gyűjtések vármegyei területén folyamatban lévén, az időközönként beérkező és a pénztárba helyezett segélyadományoknak nyilvános nyugtázása e lapok hasábjain megtörténik, köszönetünk és hálánk kifejezését pedig azon időre tartjuk fel, a midőn a gyűjtő-ívek minden oldalról kezünkhez vissza érkeznek.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril 12-én.

Viczmándy Ödön.
s. biz. elnök.

Külömfélék.

(Személyi hírek.) *Kovács Antal*, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek egyik jeles bírása, kisegítő bírói minőségben s az 1888. évi IV. t.-c. rendelkezéséből következőleg a budapesti kir. ítélő táblához behivatott A kisegítő bírói kar holnap kezd meg működését. — *Nádory Vilmos*, kir. mérnök, a zemplénvármegyei kir. államépítészeti hivatalnak egyik kipróbált képességű szakközlege s az ujhelyi társas életnek rokonszenves tagja, az alsó-fehérvármegyei kir. államépítészeti hivatal főnökévé neveztetett ki *N. Enyedrő*. Jól megérdemelt előléptetéséhez tisztelt barátunk fogadja őszinte szerencsekívánatunkat! — *Kuhár Mihály*, kir. tanfelügyelő volt tollnok, a kir. tanfelügyelő lett Felber Domonkos helyére Zemplénvármegye kir. segéd-tanfelügyelőjévé neveztetett ki.

(Főmunkatársunk) f. hó 18-án főszámvevői minőségében *O. Liszka* n. község háztartási ügyeinek rendezése végett huzamosabb időre Liszkára utazik. Távolléte alatt a „Zemplén-be szánt közleményeket kérjük e lap felelős szerkesztőjére címezve beküldeni.

(Az első.) A vármegyei nyugdíjintézet alpra felügyelő választmány f. hó 11-én tartotta első érdemleges ülést, mely alkalommal egyéb tárgyak között *Séra István*-t, a vármegyei tisztikar érdemes veteránjának nyugdíjaztatás iránt benyújtott folyamodása is elintéztést nyert. Folyamodó a f. évi máj. hó 1-től kezdődő érvénnyel s évi 280 fnyi járandósággal nyugalomba helyeztetett. A jó öreg „Séra bácsi“-nak, aki a nyugdíjasok sorában az *első*, kívánjuk, hogy a jól megérdemelt nyugalmat »procul negotiis« még igen sokáig élvezhesse.

(A Segítség-album bizottsága) Zemplén vármegye árvizkárosultjainak fölségítésére 500 frot küldött a főispánhoz.

(Árvizkárosultjainkért.) *Fehérváry István*, gyártelepi igazgató indítványára elhatározta a kebelbeli dalkör választmánya, hogy az árvizkárosultak anyagi gyámolításában hangverseny rendezése által közre fog munkálni. A hangverseny napja még kitűzve nincsen. Más irányból pedig azt halljuk, hogy ugyancsak a fentebb jelzett emberbaráti nemes célra műkedvelői előadás van tervbe véve. Nem lenne-e célirányos a két tervet egyesíteni? Gondolkozzanak e kérdés fölött a megpendített eszmének derék primásai.

(Jótékonyág.) A br. *Maillott Györgyné* szül. br. Beust Margit pártfogása alatt működő *táillyai négyes-üllet* enyhíteni óhajtván a zemplénvármegyei árvizkárosultak nyomorán, saját körében gyűjtést rendezett. A könyörödományok gyűjtésében özv. *Szabó Lajosné* és *Lippóczy Norbertné* fáradoztak, a következő szép eredményeket. Adakoztak: báró Maillott Györgyné 10 ft, Bocskay Ignácné, Dorosnyák Károlyné, Fendrich Manóné, Gönczy János, Grosse Andrásné, Knizner Sándorné, Kovács Ferencné, Kovácsy Gáborné, N. N., Nagy Antal, Szirmay Istvánné, Terényi Henrikné 2—2 ft, Funk Edéné 1 ft 50 kr., özv. Angyalné, Balogh Samuné, Baumgarten Miksáné, özv. Bergstein Józsefné, Bergstein Manóné, Bernáth Irma, Boros Józsefné, Botka Géza, özv. Évva Kálmánné, Farkas Iduska, Galgóczy Ödöné, György Istvánné, Heinrich Gyuláné, Heiser Emil, özv. Hermeliné, Kazmir Pálné, Kéller Imréné, özv. Kiss Gusztávné, Kiss Jánosné, Lippóczy Norbertné, özv. Mezey Ferencné, Mura Györgyné, Róth Mór, Solcz Károlyné, Spóner Gusztáv, özv. Szabó Lajosné, özv. Szabó Sámuelné, Toppercer Imre, Turcsányi Józsefné, Dr. Vadas Józsefné, Zubald Simonné 1—1 ft, Barcsay Zsigáné, özv. Bartók Jánosné, Csontos Imréné, Encsy Józsefné, Feiermanné, Fidler Sándorné, Haján Pálné, Koller Imre, Münkel Ferencné, N. N., N. N., Pohorszky József, Pusztay Mihályné, Raáb Jánosné, Sicherman Henrikné, Stern Bertalané 50—50 kr, Farkas Ferdinándné, Fügei András, K. Kiss Jánosné, Stern Sámuelné, Szilvársyné 40—40 kr, özv. Anty Jánosné, Földy Istvánné, Komáromy Károly, Szatmáry Pálné 30—30 kr, Dienes Lászlóné, Jancsó Mihályné, Kompauer, Morvay Lászlóné, Zsencsák Jánosné 20—20 kr, Fidler Dániel, özv. Jancsóné, Mikula

Jánosné 10—10 krral. Kenyeret adtak: Bejczy Györgyné 2, Bajtay Mihályné, öz. Bán Jánosné, Béli Mátyás, Csecskovics Istvánné, Feiermanné, Haján Pálné, Hegedüs Gáborné, Kazmir Pálné, Kéller Imréné, Munkel Ferencné, N. N., Szlaninka Józsefné, Tarnóczy Pálné 1—1 kenyeret. Összesen begyűlt: 15 db kenyér és 80 ft.* N.-Ruszkáról pedig Kutka Károly ottani g. k. lelkész 22 ft 05 krt küldött az árvizkárosultak javára az alispáni hivatalhoz.

(Pálházi jó szomszédaink.) Abauj-Torna vármegyéből f. hó 13-án 91 db kenyeret, 1 véka lisztet, s 1 1/2 véka krumpit küldöttek Ujhelybe az árvizek nyomorultjai között leendő kiosztás végett. A segélyező bizottság e szállítmányt, felgőpótolva 20 kg szalonával, még az nap délelőtt Radba küldötte. Pálházi atyáinkainak jószágát az isten fizesse meg!

(Árvizi statisztika.) Lisskáról írják április 7-iki kelettel, hogy ottan 80 lakóház hever romokban, illetőleg ma már csak nyomuk látszik, mert a romokat elseperte az ár, 12 ház még a víz alatt van s ezek is omló félben. A kár hivatalos összeírás szerint 19,444 ftra rug; ha még ehhez hozzászámítjuk azt, hogy a filokserának a nagy hó s ebből származott nedvesség mitsem ártott, sőt még felszaporodott erővel lepte el szőlőinket, nem csodálkozhatunk azon, hogy a mindenét vesztett s kenyérkereseti mód teljes hiányával lévő napszamos osztály a kivándorlás eszméjével már is élénken foglalkozik.

(Kérelem.) Hazánk minden részéből mind sürűbben érkeznek a segélykiáltások. Tűzvészek, árvizek feltartóztathatatlannul pusztítják a virágzó városokat és községeket, és hasztalan a küzdelem a bős elemekkel: kiméletlenül szedik azok áldozataikat gazdagok és szegények sorában. De ha már a súlyos csapásokat a legvégső erőfeszítés sem képes elhárítani, enyhítheti az azokból eredő nyomort a közrészvét, az emberbaráti szeretet. A vörös-kereszt egyesület, mely ez utóbbit tüzte zászlajára, kötelességének tartja a szerencsétlenek érdekében esdeklő szavát első sorban intézni a haza minden polgárához. Alulirt elnökség meg van győződve, hogy jöllehet a magyar nemzet áldozatkészsége a közel multban nagy mérvben lett igénybe véve, még mindig letörölhetjük a szenvedők számos könyvét. Hathatós azonban csak akkor lehet támogatásunk, ha az erők elforgácsolását mellőzve, az adományok összpontosítatnak és legelőbb azok segélyére sietünk, a kiket a nyomor legsúlyosabban érintett. Azért tisztelettel kérjük a n. é. közönséget, hogy nélkülözhető filléreiből az árvizek és tűzvészek által sujtottak javára adakozni és a könyöradományokat a vörös-kereszt egyesület igazgatóságához Budapestre (II. Lánchíd utca 1. sz.) juttatni sziveskedjék, a mely az adakozók kívánságának minden esetben készséggel fog megfelelni. A magasatos husvétünnepe, a melyen a kikelet éltető ereje kifakasztotta a növényzetet, fakassza ki szívünkben a könyörület érzetét, és hálás köszönet azoknak, kik a szent ügyhöz adományaikkal járulnak. Budapest, 1888. évi április hó 9-én. Az elnökség: Gróf Károlyi Gyula, Gróf Zichy Nándorné.

(Eljegyzés.) Schön Sándor, s.-a.-ujhelyi előnyösen ösmert kereskedő, e napokban váltott jegyet Homonnán Thomán Blanka kisasszonnyal, dr. Thomán Dávid járás-orvosnak kellemeiben gazdag és művelt leányával.

(Szinházi hir.) Tiszay Dezső kassai szinigazgató a jövő hó elején fog társulatával Eperjesről városunkba érkezni. Az eddigi megállapodások szerint e szini évadban május 6-án lesz nálunk az első előadás.

(Pótvásár Ujhelyben.) A f. évi március hó 22-én és 23-án S.-a.-Ujhelyben kevés eredménnyel tartott országos vásár helyett a nmgu minisztérium f. évi április hó 26 és 27-ére pótvásár tarthatását megengedte.

(Rediviva.) Margó Zelma színésznőről a Felvidéki Közlöny után mult számunkban azt ujságotuk, hogy öngyilkosságot követett el. Megnevezett forrásunk után örömmel jelentjük t. olvasóinknak, hogy a kisasszony él s éppen akkor, amikor halálhírért költöttek, aratta, mint vendég, a budapesti népszínház deszkáin babérait.

(Téli kabátos napok.) A szépen, meglepő szépen beköszöntött tavasz, melynek kedveért az idén még április is májusi szelid jelleget öltött, verőfényes vidám képét zord, mord duzzogásra változtatta e héten. A téli kabátok, melyeknek egy része már a jól-rosszul megérdemelt nyugalmat kezdte élvezni, újra elővánszorogtak menedékhelyeikről. Április, az évnék ez a bolondos kisasszonya, napernyőit eldobálva, mint egy januáriusi vén anyóka, nyakig ködmönbe burkolódzott.

(Az államut) 49/51. kilométer közötti szakaszán az árviz immáron teljesen lefolyt. A 60. és 61. számú hidak, a melyek teljesen szét voltak rombolva, helyre állítvák. A közlekedés a miskolczerendai államutnak s. patak-szerencsi szakaszán ma már akadálytalan.

* A begyűlt összeg és élelmiszer tudósítónk szerint a szerencsi szolgabírói hivatalnak lett átszolgáltatva, Tokajba leendő eljuttatás végett. Szerk.

(Halálozás.) Ma egy hete d. u. temették el nagy részvét mellett Fuksz István városi kéményseprőt Ujhelyben. A végső tiszteletadásban testületileg részt vett a tűzoltó egyesület is, melynek keletkezésétől kezdve a megboldogult folytonosan egyik legmunkásabb tagja volt. Nyugodjék békében!

(Tarcalon) a m. kir. vincellérképző tanintézet telepén f. évi április hó 15, 16, 17-ik napjain gyakorlati szőlő ojtási tanfolyam fog az igazgató vezetése alatt tartatni.

(A végzet karja.) Mélyen megrendítő szerencsétlenség történt f. hó 9-én este fél 9 órakor az ó-hid-utcai Gross Benjámín-féle »Veres Rák« című kóser kocsmában, hová leginkább lengyel zsidók szoktak szállani. Az esti vonattal érkezett s szintén oda szállt valami Flaszter Ábrahám nevű vászonkereskedő is Galiciából Uj Sandeczről való erőteljes, csinos külsejű lengyel zsidó. Mikor kibontotta csomagját, észrevette, hogy az nem az ő utavalóját tartalmazza, mert az ő imádkozó lepedője helyett sonka, kolbász, szalona volt benne, meg egy forgópisztoly. Többen ültek az asztal körül, midőn Flaszter elővette a pisztolyt és nézegette. Az asztal körül letelepedett vendégek arról folytattak élénk eszmecserét, vajjon meg van-e töltve a revolver, vagy nincs? Erre betoppant Samodovics Benjámín ujhelyi zsidó fiakkeres, oda lépett az asztalhoz, s azt mondta, hogy ő jól érti a mesterséget. Kezébe vette a fegyvert, néhányszor megforgatta kezében, azután meghuzta a ravaszt, a fegyver elődőrdült, s a szemközti ülő Flaszter abban a pillanatban lebukott székéről, arccal terülve le a földön. A golyó szívért furta keresztül. A durranásra óriási népcsofódulat támadt. Tudósítónkat éppen arra vezette útja s a durranás hallatára ő is befutott a kocsmába. A szegény lengyel zsidók, kiknek kezében talán fegyver soha nem volt, iszonyu jajveszékést vittek végbe. A hamarosan ott termelt orvosok a szerencsétlen áldozatnak már csak a halálát konstatalhatták. Az életkorának 24-ik évében ily szerencsétlenül kimult Flasztert, akit szép fiatal feleség vár vissza otthonába, éjfél körül beszállították a kórházba, hol másnap orvosrendőrileg felboncolták. Eltemetéséről az ujhelyi izraelita hitközség gondoskodott. Samodovics átadatott a fenytő törvényszéknek. Ugy értesülünk, hogy évekkal ezelőtt ugyanezen Flaszter-nek a testvérbátyja is egy szerencsétlen véletlennek esett áldozatul vmegyünkben. A vedret akarta kiemelni egy rozogó kútból, miközben a kut összeomlott s a szerencsétlen Flasztert maga alá temette.

(A magyar vasutak kibővítése.) A »Neues Pester Journal« f. hó 10-ik számából olvassuk: A m. é. k. vasut igazgatósága elhatározta, hogy részvényeseit május eleje táján rendkívüli közgyűlésre fogja egybehívni. Tárgya lesz e közgyűlésnek egy 9,500,000 ftos kölcsönnek főlvételi ügye, amely kölcsönnek kamatfizetése szintén állami garancia alá fog helyeztetni. A fent jelzett összeg vasut kibővítésére. Szerencstől L.-Mihályiig egymásodik vágány létesítésére és a forgalmi képesség fokozása tekintetéből megkivántató különböző műtárgyak beszerzésére fog fordíttatni. Ez összegből fognak visszatéríttetni azon állami előlegek is melyek már az ezideig létesített hasonló célú munkálatokra felhasználattak. A magyar gácsországi vasutársaság igazgatósága részvényeseinek közgyűlésén hasonló célból 3,500,000 ftnyi kölcsön felvételére vonatkozó felhatalmazást fog kérni. A kassa oderbergi vasut igazgatósága ugyan ily érdeemben rendkívüli közgyűlés egybehívását határozta el; e vasuti társulatnak összes építkezési szükséglete 4,200,000 ftn van előirányozva, mely összegből 1,760,000 ft kibővítési célokra van szánva. E hírek Zemplén vármegyé lakosságát már csak azért is kellemesen lephetik meg, mert a vasutépítés az Amerikáról ábrándozó s két keze munkája után élő szegény napszamos osztályt biztos, állandó és szép kereseti forráshoz fogja eljuttatni.

(Kivándorlók sorsa Amerikában.) Az Amerikában megjelenő »Amerikai Nemzetőr« című lap ismét szomorú adatokat közöl az Amerikába kivándorolt magyar munkások sorsáról. Mondja ugyanis, hogy: »A lyonmontaini községekben sok magyarországi ember dolgozik, kik itt a sötét bányák üregekben nemcsak a napvilágtól vannak teljesen megfosztva, hanem minden percben életükkel is játszanak. A dűnamittal történt robbantások rendszeren sok szerencsétlenséget okoznak s a leomlott sziklák alatt nagy számmal találnak odatemetett munkásokat. Aztán nagyon kegyetlenül is bannak itt a véres verejtékekkel küzdő magyarországi munkásokkal, dacára, hogy ezek rendesek és szorgalmasak.« — Felhívjuk a községi előljárókat, hogy ilyen és hasonló adatok előtársával igyekezzenek a népet az Amerikába való kivándorlástól lebeszélni, melyre a vágy népünkben alig akar csökkenni. Pedig irtóztató a sorsuk azoknak, kik ott kint vannak. Ha itthon kissé szegényesen élnek is, paradicsomi állapot ez ahhoz képest, amint Amerikában kell élniök.

(Egy adat a kivándorláshoz.) Mi mindent nem követnek el a pénzövérgő lelkiismeretlen ügynökök, hogy népünkben mentől többet csaljanak ki Amerikába, arról az embernek fogalma

sincs. Igérnek aranyhegyeket és sok más melegsé dolgot, csak hogy rábírák a szegény parasztot a lépre menésre. Hanem a mi paraszt népünk is okult már és pedig saját kárán; az Amerikából hazajöttek siralmasan elmondják azt a nyobolyt, a melynek részesei különösen a hajón, a melyet pedig tisztán a gaz ügynököknek köszönhetnek. Ezek után hiába jön ilyen mézes szavú ügynök, nem hisznek neki, s ha megy Amerikába, ügynök inkább a maga esze szerint. Erre az ügynök-sereg, tudva azt, hogy a tanítóknak legtöbb alkalmok van a néppel összejönni s azokra, akik kivándorolni szándékoznak, befolyani, azokhoz intéz igérettel s csábító proviziókkal tele leveleket, hasanak a népre, hogy vándoroljon ki, s ha megteszi, rögtön hajójegyet s más szükségesekeket is eladhat neki, a melylyel az ügynökség bőven el látja. Ilyen raffiniert eszközele akarják a szegény népet elámítani. Hanem tanítóink hazafias s a nép javát jól felfogó érzületén az ilyen szédélgs törtést szenved s még jobban felvilágosítják a népet: ne tedd ezt, mert károdra lesz.

(Rövid hírek.) Csavalkó Ferenc, napszamos, f. hó 11-én este, a szó legszorosabb értelmében hótra itta magát. A Czerkó-utca porondján történt hirtelen kimulását a halottkémi bizonyítvány szerint oktan mértékkel élvezett pálinkaivás okozta. — Amerikai vándormadarak. A mult héten négy suhancot tartóztatott le a fővárosi rendőrség. Az életkoruk 15—16. életévében járó vándorok b.-ujlaki illetőségűek. — Orgazda. Schönberger kocsmáros és nejét, kik a f. évi 14-ik számunkban közölt »italián történet« sötét alakjai, az ujhelyi törvényszék vizsgáló bírása orgazdaság büne miatt letartóztatva. Nevezett kocsmárosról már ipar-egedélyét is elvonta az I-ső foku iparhatóság. — Sérülés. Kovalszky András, kocsitolató az ujhelyi vasuti állomáson, f. hó 5-én, saját vigyázatlansága miatt foglalkozása közben egy személykocsi hágcsójáról lebukott és súlyosan megsérült.

Jótekonyság adója.

Szűnyoghy Dezsőné urnó s Izsépy Etelka és Major Ilona urhölgyek gyűjtőívain, árvizkárosultjaink javára adakoztak: 10 fttal: Molnár István; 6 ft 50 krral: Molnár József; 6 fttal: N. N.; 5 fttal: Garay mérnök (Eperjesről), Hámos Lászlóné, Schön Sándor; 3 fttal: Ambrózy Nándor, Hammersberg Jenő, dr. Hornyay Béla, Juhász Jenő, Malárcsik György; 2 fttal: Bernáth Győző, Barna Bertalanné, Bydeskúty Sándorné, Csaszlovszkyne, Herb v. Houblon, dr. Hornyay Ödön, Kincsessy Péter, Löcherer Andor, Mericzay Lajosné, Putti Lt., Prámer Alajos, Révyné, Spóner Gyula, Szigmeth Károly, Viczmány Ödön; 1 ft 50 krral: Korinkó Apollónia, Szánky Nándor; 1 fttal: Ambrózy Nándorné, Bratián-Farkas J., Becske Bálintné, Biringer Arthúr, Besseney Gáborné, Bajusz Józsefné, öz. Borúth Elemérné, Bydeskúty Örsze, Bydeskúty Sándor, Chyzer Kornélné, Csuka Ödön, Diószeghy Jánosné, Dongó Gézané, Dercsényi Kálmán, Decsényi Pál, öz. Erényi Jakabné, Évva Andrásné, Farkas Lajos, Göllner Lajos, Géczy István, Hlavathy Józsefné, Hammersberg Jenőné, Halmy László, Hülle Lt., Hunyor Anna. Hönsch Dezsőné, Hlavathy Regina, Irányi és Nebesz, Isépy Kálmán, Isépy Lenke, Juhász Jenőné, Kún József, Kolos Gyula, Képes Gyula, Kulín Ödön, Kecskés Antalné, Kornstein Ignácné, Kovács Antal, Kálniczky Géza, Kereskedelmi bank, Kolos Anna, Kossuth Lajosné, Kún fshadn., Kelemen Kálmáné, Kálniczky Károlyné, Kristóf, Kulín Ödöné, Láczy Károly, Liszy Edéné, Ligety Józsefné, Margitay József, Matolay Etele, Major István, Misi, Mezössyné, Mándy István, Malárcsik József, Meczner Gyula, Németh Nándor, Nádory Vilmosné, Nemes Lajos, Neuwirth-Sütő Amália, Pápay Pál, Reviczky Jenő, Raisz Béla, Reviczky Pál, dr. Rosenthal Sándor, Sivicz Róbert Lt., Schudawa Oberl., Srnka Lt., Schön Vilmosné, Sebeök Antalné, Szerviczkyne, Sziráky Barna, Szécsényi Marcsa, Szöllösi Gyuláné, Szöllösi Sándor, Szöllösi Gyula, Szirmay Vilmos, Szécsi Fáni, Szemere, Szepessi Arnoldné, Szűnyoghy Dezsőné, Szánky Nándorné, Szentgyörgyi Ilona, Viczmány Ödöné, Vályi Istvánné, Weisz Adolfné; 50 krral: Boronkay Sarolta, Balogh Károlyné, Balogh Anna, Bernáth Sándor, Burger Adolfné, Cseley Antalné, Csécsy Imre, Dóbiász Edéné, Dókus Gyuláné, Dókus László, Dókus Józsefné, Dókus Mihályné, Dókus Róza, Édes Gyula, Évva Mariska, Ganzler Lajosné, Hlavathy Anna, Hlavathy József, Haas Bertalan, Haraszthy Margit, Isépy Etelka, Jakobovics Ármán, Kornstein Mórné, Kiss Etelka, Kún Frigyesné, Keresztessy Lajos, Kecskés Dezsőné, Kresinszky Ferencné, Kammerer Mária, Kiss Kálmán, Krasznapolszky Ferenc, Koós Károly, Karsa Ferencné, Lehóczky Sándor, Liszy Kornélia, Lukovics Ottó, Láczy Károlyné, Mester István, Mőzi, Majer Imréné, Nagy Gyula, Nagy Ármáné, Orosz Géza, Papp Lászlóné, Pick Klementina, Rosenthal Sándorné, Schön Mariska, Szentgyörgyi Vilmos, Szentgyörgyi Dezső, Szöllösi Arthur, Szöllösi Arthurné, Szánky Árpádné, Thomán Blanka, Thomán Dávidné, Zlinszky József; összesen 190 ft

50 kr. Ugyanezen az iven adakoztak továbbá Kassáról, 4 fttal: N. N.; 3 fttal: Darvas Imre; 1 ft 50 krral: Spóner Sándor; 1 fttal: ifj. Comáromy István, id. Comáromy István, Kubinyi Márton, Móricz Sándor, Spóner Gusztáv, Vandernáthné; 50 krral: B. Barkóczy Ilona, B. Barkóczy Margit, Comáromy Lászlóné, Comáromy László, Dániel H. Margit, Keczer Béla, Kemniczer Horten, Kéler Józsefné, Pataky Etelka, Schmidt Erzsike; összesen 20 ft 50 kr. A gyűjtőív főösszege, mely a központi segélyező bizottság elnökségének átadott: 211 ft, azaz kétszáz tizenegy ft 0. é. Ez összegből 80 ft mult számunkban már elszámoltatván, itten elszámolandó volt 131 ft. Ismétlés: a) a mult számban kimutatott; 951 ft, b) jelenleg kimutatott: 131 ft, c) szerkesztőségünknek Nádory Vilmos kir. mérnök letett 10 ftt; a)+b)+c) = 1092, azaz egyezer kilencvenkét forint.

Vidékről lapunk zártáig következő pénzbeli adományok érkeztek a központi segélyező bizottság pénztárnokához: *) Homonnai főszolgabírótól: 101 ft 15 kr; kir.-helmezi tak. pénztártól: 80 ft; Perlsberg Ede gyűjtése Terebesről: 51 ft 40 kr; gf Almásytól (Kétegyháza) 50 ft; gálszécsi takarékpénztártól: 50 ft; Zempléni Moskovics Gézától: 50 ft; Nagymihályi főszolgabírótól: 45 ft 40 kr; Vásárhelyi Dániel gyűjtése Sztrópkóról: 21 ft 20 kr; Matolay Bélánétól Szerencsről: 21 ft; Vitányi Bertalántól Szerencsről: 20 ft; Petróczy Klára gyűjtése Girincsről: 19 ft; Pálháziak gyűjtése: 2 ft 10 kr, — vidékről összesen: 511 ft 25 kr; mely összeg a fentebb kimutatott pénzkészlettel együttesen: 1603 ft 25 kr.

Irodalom.

A „Hasznos Mulattató” c. ifjúsági lap közelebbi füzeté beküldött hozzánk. Ez is, mint a tizenhat éve fent álló lap minden száma, tele van az olvasni szerető ifjúság számára mindenféle kedves és hasznos közleménnyel, versekkel, elbeszélésekkel, ismeretterjesztő cikkekkel, tréfás dolgokkal, számtalan feladvánnyal. Egy csomó szép kép tarkítja a gazdag füzetet, melynek olvasása lehetetlen, hogy hasznossal ne járjon egy értelmes ifjura. E szép ifjúsági lap példátlan olcsóságánál fogva a legkellemesebb ajándéktárgy. Iskolai könyvtárakban pótolhatatlan. Ára félre 2 ft, mi Dolonay Gyula szerkesztő címe alatt Budapestre (Kecskeméti-utca 13. sz.) küldendő.

Vettük a „Lányok Lapja” utóbbi füzetét. Ez érdekes kis lap már 14 éve hogy fent áll és kizárólag a serdülő leányoknak van szánva. Pompás közleményeiben, gyöngéd oktatásaiban, melyeket nagyobbára ismert nevé irónok írnak, és szép képeiben, sok-sok elmelelítő tréfás feladványaiban, a leánykák nagy örömeiket találhatják. E szép és kedvelt lapot minden szülő megnyugvással adhatja leánya kezébe Olcsóságánál fogva a legcélzárabb ajándék, iskolai könyvtárakban pedig pótolhatatlan. Ár félre 2 ft, mi Dolonay Gyula szerkesztő címe alatt Budapestre, (Kecskeméti-utca 13. sz.) küldendő.

A „Vasárnapi Ujság”, április 1-sei száma a következő tartalommal jelent meg: Krisztus halála a képzőművészetben. (3 képpel.) — Első benyomások Keletindiaiban. — A király legujabb arcképe. (3 képpel.) — Régi és újabb képek kiállítása a múcsarnokban. (Képpel.) — Egy sorsjegy. Verne Gyulától. — Egyveleg. — Percel Béla. (Arcképpel.) — Lubendorf. — Vilmos császár temetése. (2 képpel.) — A békésmegei árvíz. (4 képpel.) Kanitzer Gézától. — Az árvíz Békés-Csabán. (Képpel.) — Divat-tárca. (2 képpel.) — Husvét hajnal. (Költemény.) Rudnyánszky Gyulától. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálóások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft.

Szines, fekete és fehér selyem Moirée 95 krtól
7 ft 60 krig méterjét (60m és francia minták) szétküldi öltözet és darabonként vámmentesen Henneberg G. gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

TANÜGYI ROVAT.

Edzés és kényeztetés.

A legbecesebb ajándékok egyike, melylyel a természet kedveskedik a föld urának, de a melynek megtartásához neki és életviszonyainak is járulnia kell, az *egészség*. Ennek tudata ad nekünk erőt a mindennapi munkához, kedvet az éléhez; a jobb jövővel kecsegtető reménynek ez nyújtja a legtöbb tápot, ruganyossá és élénkké teszi a *sellemet* és mintegy hitegetni látszik bennünket, hogy Atropos életfonalunkat nem vágja el soha. Mig viszont semmi sem hat oly leverezőleg az emberre, mint mikor betegség lenyugözve tartja őt és tettereje csorbát szenvedett.

Tudja és érzi ezt mindenki, mert hiszen vajmi kevesen vannak, kik soha, vagy csak nagyon ritkán voltak betegek, csak a testi munkával foglalkozó társadalmi osztályok közt találjuk fel, vagyis azoknál az embereknél, kik *szabad levegőben, egyszerű és természetes életet* élnek; így földmivesek, vadászok, kertészek, katonák és matrózoknál; az edzés itt ellenáll az ártalmas külső hatásoknak. *Hufeland*: Makrobiotik. *Seneca*: Az élet, melyet osztályrésztől nyertünk, magában véve nem rövid, de mi rövidítjük meg.

*) Részletes kimutatás közlése jövő számunkra maradt. Szerk.

**) A hoszu élet rendkívüli példait (100—150—180 évesek) azokéit, kik soha, vagy csak nagyon ritkán voltak betegek, csak a testi munkával foglalkozó társadalmi osztályok közt találjuk fel, vagyis azoknál az embereknél, kik *szabad levegőben, egyszerű és természetes életet* élnek; így földmivesek, vadászok, kertészek, katonák és matrózoknál; az edzés itt ellenáll az ártalmas külső hatásoknak. *Hufeland*: Makrobiotik. *Seneca*: Az élet, melyet osztályrésztől nyertünk, magában véve nem rövid, de mi rövidítjük meg.

Ha tehát azt akarjuk, hogy *életünk* ne csökkenjen, hanem *jokozódjék*; ha azt akarjuk, hogy a betegségek iránt kevésbé fogékonyak legyünk, bizonyos életmódhoz kell szoknunk, melynek szabályait a tapasztalás és tudományból kell ellesnünk. Ezeknek megtartásától függ aztán egészségünk.

Nagy részben ismerik ugyan az emberek eme szabályokat, de vagy nincs elég lelki erejük azok megtartásához, vagy pedig életviszonyaik, hivatásai korlátozzák őket ebben. Másrészt pedig nem lehetünk eléggé vigyázók és óvatosak az eshetőségekkel és az idő viszontagságaival szemben s így bármikor is ki vagyunk téve a megbetegedés veszedelmének.

De van egy mód, amely az ily szomorú következményű eshetőségek számát csökkenti, amely mint vért és paizs védelmezi az ember finom szervezetét. E mód, e páncél: *az edzés*. kellő óvatossággal párosulva.

Mint hogy az ember két részből áll, u. m. testből, mely a föld porából van alkotva és lélekből, szellemből, mely a test és annak vágyai fölött való uralomra van hivatva; minthogy továbbá a kettő közötti viszony oly szoros és az összhang annyira szembeötlő, hogy az egyiknek bomlása, a másiknak romlását vonja maga után, hogy az egyiknek egészsége, a másiknak épségét tételezi föl, azért az edzés is e kettőre vonatkozik. De éppen ezen szoros kapcsolónál fogva nem látom szükségesnek, hogy az egyik és másik közt éles különbséget tegyek, szétválasztó határvonalat húzzak.

E viszonyt annyira ismerték a régiek, hogy a test edzése a nevelés főcélját, de egyszersmind eszközét is képezte nevelési rendszerüknek; tudták, hogy vele a természeti testi és lelki erőket fokozták és annyira biztak benne, hogy az államok létét vagy megsemmisülését gyermekeik edzettségétől tételtek föl.**) Most, midőn az egyede nevelése nem annyira az állam, mint inkább és, mondhatni, teljesen a családok kezében van; most, midőn a gyermek addig tartózkodik szülői körében, míg csak ezt a viszonyok megengedik; most, midőn a gyermekért szülői vállallnak el felelősséget isten és emberek előtt; most, mondom, azok *edzése is, a jóban megszüldésére a rossz elleni küzdelemre, a kellemetlenségek és bajok elviselésére való képessé tétele is* a szülők kezében van.

De a tapasztalat szomorú biznyságot tesz arról, hogy e nehéz és szép feladatnak csak kevés szülő felel meg kellőleg.

Nem tagadható ugyan, hogy az utóbbi időben az egyes családok közt emelkedettebb gondolkodás, józanabb nevelési elv is kezd elterjedni, amiben az általános iskolakötelezettségnek, a leányiskolák emelkedő számának, a műveltség terjedésének igen jelentékeny része van. De, hogy a nevelésben a vélemények, elvek, eljárási módok ezeknél is nagyon szétágazók, azt tudja mindenki, aki e szent ügy iránt érdeklődik. És habár ez természetesnek tűnik is fel azért, mivel az egyes gyermekekkel való bánásmódot azok neme, kora, véralkata stb., stb. határozzák meg, mégis vannak szabályok, amelyeket mindig, minden gyermekkel szemben érvényesíteni lehet és kell is.

Nem tagadható az sem, hogy a műveltebb szülők szeretik gyermekeiket, neveletésükre sokszor erejükön túl is áldoznak. Nem tagadható, hogy a jó szülők keresve keresik azt az egyedüli helyes és szép ösvényt, melyen nekik aránylag hoszu időt át haladniuk kell, hogy kitűzött céljukhoz, kedves magzatjuk jövőjének biztosításához eljussanak. Mert hol van az a jó édes anya, ki szívének legkedvesebb zálogát, a közte és hitvese közötti legszorosabb kapcsolót, a család központját nem szeretné ugy, mint azt a természet oly szépen törvénybe foglalta? Szüntelen örökös szemekkel kíséri a jó szüle gyermeke minden mozdulatát léte hajnalától a biztos repárt eléréseig; gond és aggodalmak szállják meg szívét, ha veszedelemben látja és ha Azraelnek a halál kegyetlen angyalának közelgését véli, nem szánna saját szívének piros vérel gyógyítani és annak árán megmenteni őt. Ha tehetné, oly sérthetlenné tenné őt, mint azt Thetis tevé egyetlen fiával, Achillessele.

Igen, de nincs egy második Styx és így egy sokkal nehezebb, tehetségét és szeretetét sokkal inkább igénybe vevő módhoz kell fordulnia, hogy gyermekét az előző bajok támadásai ellen fölvertezze, őt azok könnyebb elviselésére képessé tegye, az élet számára megtartsa.

Ennek a módja az, amely fölött oly számtalan eltérés és nézetkülönbség van. E téren történnek azon óriási botlások, amiknek kárát nemcsak a gyermek látja, hanem utódai is sinylik; maga a társadalom, az állam is szenved általa. Ez onnan van, mert a szülők minden szeretetük mellett is nem bírnak kellő szakismerettel és tájéko-

*) A régi perzsák politikájához tartozott: *elerőtleníteni puha nevelés által a legyőzötteket*. A *lydlusok* kényszerítve lőnek lerakni fegyvereiket és átengedni magukat a fényűzés és elpuhultságnak. Így tön Xerxes a babyloniakkal. A görög Aristodemus a cumaeikkel. Hogy a görögök és rómaiak mint gondolkodtak az edzésről, nem szükséges említenem.

zottsággal akkor, midőn legszentebb, legfontosabb és legnehezebb feladatukat elvállalták. Számtalan balfogás, a szülői állással és hatalommal való visszaélés, *elbítéletek*, dicsvágy, hiuság, téves és helytelen nézetek a nevelés céljáról, módjáról és eszközeiről, értelenség és tapasztalatlanág, tudatlanság, sokszor közöny jellemzik a legtöbb szülő eljárását és nevelési rendszerét. „Kétségtelen, mondja szomorúan egy jeles tanügyi író, hogy fele ama szenvedéseknek, amik gyermekeink életét elsőtítik: a könnyeknek, amelyek a csapások napjainban arcukon aláperegnek; a nyomornak, mely kétségbejötőleg nehezül lelkükre, — az elhibázott nevelésből származik.”

Mi legyen tehát a cél, amely felé a nevelőnek törekednie kell? Melyik az a vért és paizs, amely annyira erősít és véd az élet nehéz küzdelmeiben?

Igen szépen megfelel e kérdésekre Rousseau, a természet e lánglelkű apostola: „Az ember élete mindenha szenvedés... Tegyük tehát a gyermeket képessé arra, hogy az élet kellemét és kellemetlenségeit egyaránt elviselni tudja... Tanítsuk meg őt, hogy élni tudjon... hogy tudja használni szerveit, érzékeit, tehetségeit, szóval testének-lelkének mindazon részeit, melyek lételének öntudatára ébresztenek... Kövessünk el mindent, hogy legyen ember, aki szükség esetén mindazt tudja, amit kell; hogy helyen legyen mindenütt, habár az irigykedő sors meg is változtatja helyzetét. Egyszóval, hogy Ciceróval együtt felkiált-hasson: »Hatalmamban vagy, sors, üstökön ragadtalak. Bejárataid hozzám mind elzárva, rajtam ki nem fogsz!«

Vizsgálva a mindennapi életet, szemlélve tüneteket, melyeknek végokai a családban található fel, világossá lesz a tény, hogy a szülőknek csak igen csekély része követi ez elvet. A nagyobb rész vagy önző céljainak rendeli alá gyermekei boldogságát és így inkább saját *maga*, mint az élet számára neveli gyermekeit, vagy a legkülönfélébb szempontokból fogva fel a gyermek élet-célját, annak eléréséig követett eljárását is a legkülönfélébb módon határozza meg. — 0 — 1

(Folyt. köv.)

KIMUTATÁSA

a zempléni vármegyei nyilvános közkórház 1888. évi március havi beteg-forgalomnak.

1888. február 28-rol ápolás alatt maradt	1888. márcz. 31-ig újonnan felvételt	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsátottak				Összes fogynak	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlan	Meghalt			
53	65	118	57	—	—	5	62	56	1155

Tokár József, orvos.

Dr. Schön Vilmos, főorvos.

Nyilt-tér. *)

Heinrich Schönheits-Creme No. 1.

Bizonyítványok által a legmelegebben ajánlatik a bécsi klinika tanáraitól.

Ezen zsiradék 15 perc alatt lehámozza fájdalom nélkül a legfelső bőrréteget, megnyitja a likacsokat, eltávolítja a pattanásokat, ragyát, foltokat és hegedéseket; az arcz finom és üde színt kap. Siker biztosítottatik. Ára 5 ft, próbadozoz 3 ft. Ezen gyönyörű szép arczbőr fentartatik, a 2. számú tejcréme á 2 ft és 3-mas számú növény-pouderral á 2 ft. Kapható a 200 év óta fennálló illatszertárban

Heinrich M.,

BÉCSBEN, II. ker., Praterstrasse 30. szám. Szétküldés készpénz vagy utánvétellel.

Névre és címre vigyázni, ártalmas hamisítványoktól óvakodni kell.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

Sz. K. urnak Budapest. A tavasz kibujtatja mind a hármat. Láthatja, hogy a kikelet nem rajtunk muló okok miatt késik.

Sz. S. urnak, Sztrópkó. Közlését jövő számunkban megkezdjük.

K. K. urnak. A „játékonyaság adója” című külön rovatunkban csak azokat a pénzbeli könyvradományokat nyugtatjuk, amelyek a nyomorba sülyedt árvizkárosultak felségítésére érkeznek a központi bizottsághoz. Az ide begyűlő pénzösszeg fölöslege az árvizkáros enyhítésére fog majdan fordítani s annak idején a segélyezési bizottság pénztárnoka e fölösleget beszoigáltatandja az alispáni hivatalhoz.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

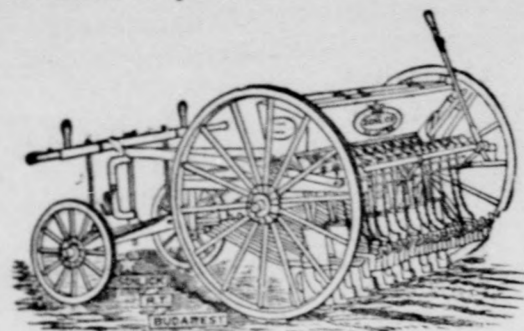
Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részv.-társaság

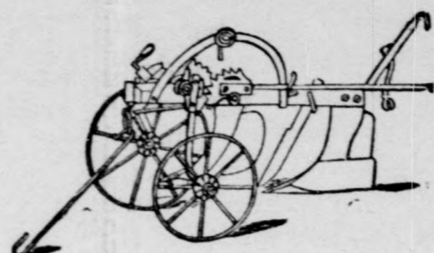
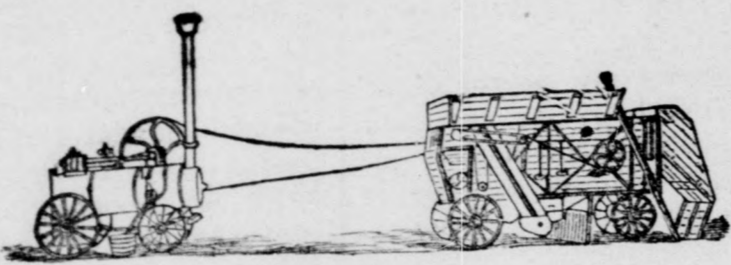
Budapesten.

KÖZPONTI IRODA: VI. Váci-körút 57., GAZDASÁGI GÉPOSTÁLY: Külső váci-ut 1696-1699

Schlick-féle szabadal. egyes-, royal-, kettős- és harmas-ekék, 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés.

Schlick- és Vidáts-féle ered. egyes-ekék, ka. pálo, töltőgető és porhanyító ekék stb.

Schlick-féle szabadalmazott „Triumph” sorvetőgépek. Legnagyobb kitüntetés a vetőgépekre: arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

Gőz eséplők, járgányeséplők, gabonarosták, őrlőmalmok, takarmánykészítő és egyéb gazd. gépek

Előnyös fizetési feltételek

3-12 Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtekélyesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosulylyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva az összes világkiállításokon az első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

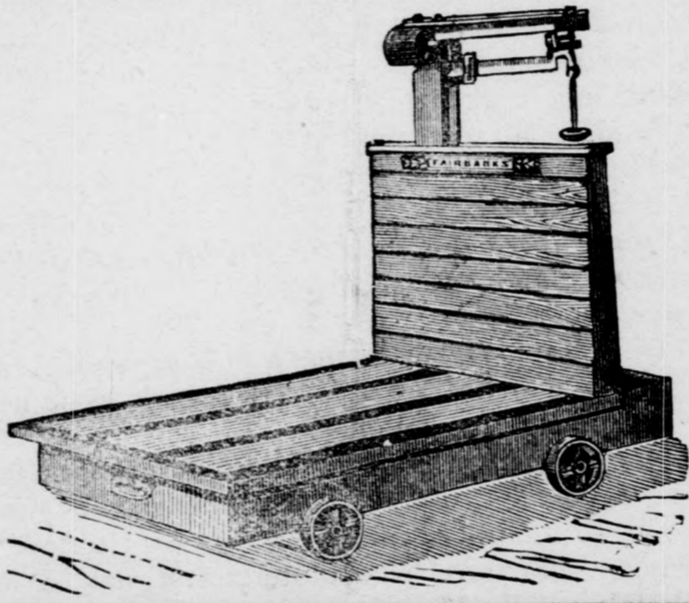
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek áruinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasútra való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szekér- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czím: Osztr.-magyar Fairbanks társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató 5-24

BUDAPEST, Andrássy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Újpest — K.-Megyer.

Hirdetmény.

Ezennel köztudomásra hozom, hogy eddigi üzlettársam Brach Sámuel ural szakitva, véle ez időszerint már semmi üzleti viszonyban nem állok, miért is mindennemű megrendeléseket csakis saját személyemhez intézni tisztelettel kérem.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril hó 10-én.

Ordner Félix,

1-4

kőbánya-bérlő.

Fürdő-bérlet.

Az erdőbényei kellemes fekvésű, rendkívüli gyógyhatású vizéről előnyösen ismert és tömegesen látogatott gyógyfürdő, tulajdonos változás miatt, bérbe adó. Igen előnyös bérfeltételek mellett, teljes felszereléssel. Értekezhetni dr. Ferenczy Elek tulajdonossal Sztankóczon u. p. Nátafalva, hol vasúti állomás is van.

2-3

HIRDETMÉNY.

Zemplénmegye, Nagy-Rozvány községben, tekintetes Stern József fiai földbirtokos uraknál mintegy 160 hold szarvasmarhának való jó legelő bérbeadó.

Feltételek az uradalmi irodában Nagy-Rozványon megtudhatók. 1-3

Ház eladás.

Néhai Ujházy János-féle ház Sárospatakon a főutcán szabad kézből eladó.

Értekezhetni Ujházy Gyula m. kir. államvasúti mérnökkel Szegeden, vagy Végh Bertalan ügyvéddel Sárospatakon.

Nagy Béla ügyvéd, ügyvédi irodáját és lakását f. évi ápril 24-től a Kazinczy-utcai 657. számú, özv. Spek Ferencné asszony tulajdonát képező házba teszi át.

HIRDETÉS.

A nagy-rozvágyi határban lévő s a közbirtokosság tulajdonát képező mintegy 500 hold területű, ugynevezett Pallagcsa-tón a vadászati jog folyó április hó 22-ik napján, d. u. 4 órakor Nagy-Rozványon árverés útján bérbe fog adatni. Kivenni szándékozók a jelzett időben jelentkezzenek.

Lábos Endre,

ref. lelkész, a közbirtokosság megbízottja.

A legelőnyösebb szer minden rovar ellen

oly meglepő erővel hat és gyorsan irtja az urdorító rovarokat, hogy semmi nyomuk nem marad. A vételnél különösen ügyelni kell arra: „hogy az a mi papírban van, vagy lesz kimérve, az sohasem a valódi Zacherlin különlegesség.” Csakis eredeti üvegekben és olcsón kapható a valódi

ZACHERLIN:

S.-a.-Ujhely: Szentgyörgyi Vilmos, Kincsesy Péter, Zlinszky József, Reichard test., Deutch József fia; K.-Várda: Balkányi Farkas; N.-Mihály: Marmorstein Simon; S.-Patak: Pavletits György; Szerencs: Rochlitz Rezső; Ungvár: Speck Z., Gelb M., Krausz A.; Tokaj: Reimer D.

Főraktár: J. ZACHEL BÉCS, I. Goldhmed-utca 2.

1539. sz.

Tk. 1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zajka József, mint a s.-a.-ujhelyi róm. kath. ispotály gondnoka végrehajtatónak Szlabej István György és Borbála férj. Mitró Istvánné, továbbá Szlabej Anna, Major Angella Ida és Ilona kiskoruk végrehajtást szenvedők elleni 400 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróskodás területén lévő, S.-a.-Ujhely városában fekvő, a s.-a.-ujhelyi 650. számú tjkvben 1579. és 1580. hr. sz. a. Szlabej István, Szlabej György, Szlabej Borbála férj. Mitró Istvánné, továbbá néh. Major Mihályné szül. Szlabej Anna jogán Major Angella, Ida és Ilona kiskoruk, végül néh. Szlabej Antal jogán Szlabej Anna kiskoruk nevére jegyzett hely és kertnek azon lévő 144. ö. i. számú háznak felerészére az árverést 330 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi június hó 4-ik napján d. e. 9 órakor S.-a.-Ujhelybe, a kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 33 forint 05 krt készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál, 1888. évi márczius 9-én.

Kolos Gyula, kir. törvényszéki bíró.

TK. 50. sz. 1888.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-helyi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pandi Erzsébet bacskai lakos végrehajtatónak Kosztyo János, Ferencz és Zsuzsanna nagykoru, továbbá Kosztyo István, József és Julianna kiskoruk végrehajtást szenvedők elleni 235 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir. helmecei kir. jbiróság) területén lévő Bacska községe és határában fekvő a bacskai 15. sz. tjkvben A. I. 18-33. sorsz. a. foglalt 4/8-ad urbéri bel- és külbirtokból, s az ahhoz tartozó a bacskai 111. sz. tjkvbe felvett közös legelőből Kosztyo János, Kosztyo Zsuzsanna és Ferencz nagykoruakat; továbbá, Kosztyo István, József és Julianna kiskorukakat illető fele részre az árverést 648 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi április hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Bacska községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 64 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságánál, 1888. január 9-én.

Kolos, kir. trvszéki bíró.

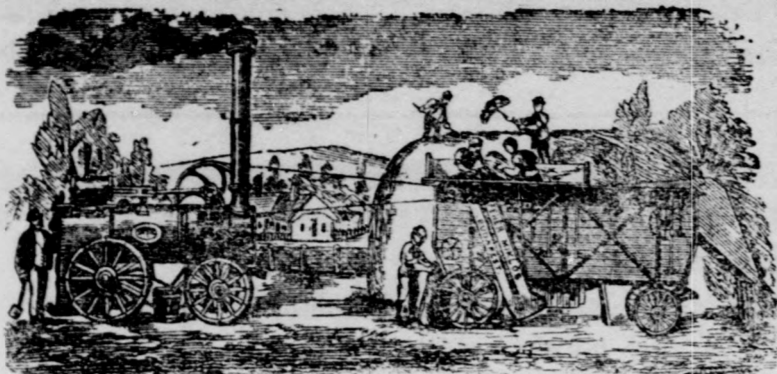
FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigazgatója és több kiváló gazd. gépgyár képviselője,

Budapest, üllői ut 25 sz., Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tűzveszélyt elhárító szikrafogóval ellátott és fa-, szén- vagy szalmatüzelésre berendezett

6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat,

melyeknél a nagy tűzszekrény folytán tüzező anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

felülmulhatlan munkaképességű

48", 54" és 60" széles vaskeretű gőzcseplőgépeket,

két szab. s kiváló fontosságú szerk. utasítással, és pedig:

a) az új, maguk között négyzetű lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacsokból alkotott **tőrekrosta**, mely által a **tőrekben 180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;**

b) a meghosszabbított **rázó-asztal**, mely a szalmának egy második kirázását eszközöli s miáltal a **szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad visszsa**, mint az eddig ismert legjobb gőzcseplőgépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstatáltak.

— Azonkívül ajánlom —

2, 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű locomobiljaimat hozzájuk tartozó **pánczélszeges cseplőgépekkel**, valamint mindenemű **jár-gánycseplőgépeket, Hollingsworth-szénagerblyéket, fűkaszalókat, aratógépeket** és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett.

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Tk. 206. sz.
1888.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Moskovics József csörgői lakos végrehajthatónak Szemán Mihály, János, András, Anna férj. Czapp Mihályné és Borbála férj Valeskó Andrásné végrehajthatást szenevedők elleni 120 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróház területén lévő a csörgői 38. sz. tjkvben 103. és 104. hr. sz. a. foglalt szellőszegnek Szemán Mihály, András, János, Anna férj. Czapp Mihályné és Borbála férj. Valeskó Andrásné illető földhasználati s felülépítési tulajdoni jogára s 33. ö. i. sz. háza 237 frtban, így szintén a csörgői 102. sz. tjkvben 312/a. és (503.—504.) hr. sz. a. Szemán Mihály, András, János, Anna és Borbála nevére jegyzett dézsmás szőlőre 386 frtban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi április hó 23-ik napján d. e. 9 órakor Csörgőn a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 23 frt 70 krt és 38 frt 60 krt készpénzben, vagy 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1888. január hó 6-án.

Kolos, kir. törvénzéki bíró.

Szőlőbirtokosok

figyelmébe ajánlom

a koncentrált műtrágya szőlőre alkalmazását

melyek a gyár által szavatolt

8—10% oldható villsav | 2—3% salétrom légeny
3—3% amoniak légeny | 12—14% kéns.haméleg(kali)

minőségi tartalmánál fogva a szőlőtőkének erőteljesebb növést előmozdítja, jobb és bőségesebb termést biztosít, és ezáltal a tőke a phylloxera kártékony pusztításának több éveken át teljesen ellenáll.

Megbízható minőségben 100 kilogramm 12 frt 50 krért, nagyobb vételnél olcsóbban kapható.

(Egy tőkéhez 100 gramm 1/10 krajczárért szükséges.)

LINKESCH SAMU özv.

vasüzlet és különféle műtrágyák főraktárában
Eperjesen.

7—10

Gazdasági gépek bizományi raktára.

BEHYNA TESTVÉREK

vas- és fűszerkereskedésök
S.-A.-UJHELYTT

a nagyérd. közönség becses figyelmébe ajánlják
mindennemű ideit töltésű

GYÓGY-ÁSVÁNYVIZEIKET

valamint ugyancsak friss töltésű

bártfai, baldóezi, Camilla, polenai, szolyvai, szlatvini stb. borvizeiket.

Valódi Quedlinburgi répamag s egyéb gazdasági és kerti magvak

Román- és portland-cément eladás

Phönix-biztosító-társulat főigazgatója

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegylmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerkesztés vegyi összetétel le, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsav-tartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testreze be való gyors és biztos felvételét szközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a h-1 szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használhatók.

A **tüdőbetegek** krónikus gyógyintézetiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestben: **Dr. Korányi, Dr. Gehhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** s b. a legjobb eredményyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Fiumében KOLERA** megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.**

m. kir. és szerb k. udv. ásványv. szállítónál, Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Mindenféle friss töltésű

ÁSVÁNYVIZ

már megérkezett

és jutányos áron kapható

Reichard testvéreknél.

Ugyanott mindenféle kerti- és vetemény-magvak kaphatók.

Háziasszonyaink figyelmébe!

A magyar ipar életrevalóságát

leginkább az bizonyítja, hogy oly elősmert jóságú termékeket képes létrehozni, mint a
9—20 milyen a

LENCK-KÁVÉ

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében **felülmulja** az összes eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótkávék.

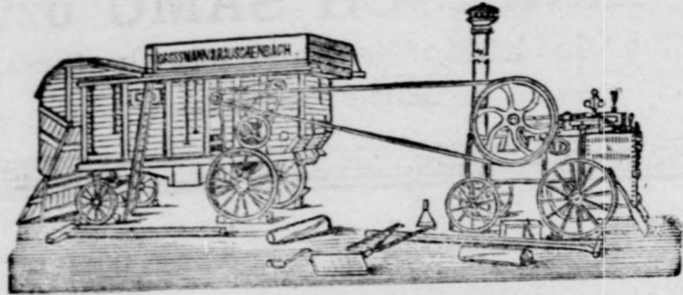
A **LENCK-kávé** kapható minden fűszerkereskedésben s ahol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint **magyar gyártmányt**

Sátoralja-Ujhelyre és környékére nézve a gyár képviselője **Lichtenegger R. ur Kassán.**

1888-iki friss töltésű
bel-és külföldi ásványvizek

jutányos árban kaphatók DEUTSCH JÓZSEF FIA kereskedésében S.-a.-Ujhelytt.

UJ!
Szabadalmazott szeges gőzcséplőgép

3½ és 4 lóerejű

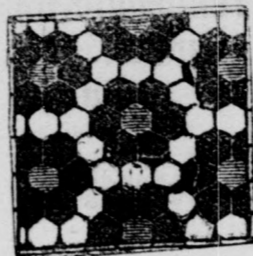
fa-, szén- vagy szalmafűtésű gőzmozgonyok számára,
 10 órai munkaképesség 4500—6000 kéve, teljesen tisztán elcsépelve és osztályozva,
 sokkal csekélyebb szükséglet hajterő és fűtőanyagban,
 tetemesen nagyobb és jobb munkaképesség,
 könnyebb szállítás, mint a verőléczes gépeknél

Arjegyzékek kívánatra.

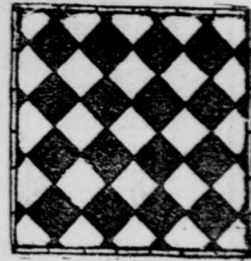
Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyár
Budapest,
 külső váci-ut 7. szám.

A miskolci gyalogsági és lovas
 laktanya összes cement és csatorna-
 názási munkák vállalkozója.

A Gróf Booni László 1-ös rendű
 román cement ügynöksége.

A építészeti idény megkezdtevel bátorkodom azon tiszteletteljes
 jelentést tenni, miszerint taktáramban a legkitünőbb minőségű

hydrauli-mész, román-cement, 1^a László román-cement,
 valódi permoosi portland-cement, mező- és vakolat-gipsz
 készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá: a helyben ujon-
 nan szerkesztett prés rendszer szerint berendezett cementáru gyáram-
 ban, kitünő és valódi portland-cementből lemezeket természetes, vörös
 és fekete színben, különféle nagyságban, közönséges és mesterséges
 márványban gyártok; mindennemű épület-diszitményeket szállítok, el-
 vállalok cement-építési munkálatokat, u. m. venecziai-terazzi, granit,
 mozaik-padozat, cement-talapat, vízvezető cement-csatorna, falak szá-
 razzá tétel, vízvezetékek helyreállítását, szarvasmarha abrak sorom-
 pók; abraklehűtő-kádak és vizgyűjtők elkészítését.

Karszti és karrarai márványt, kelheimi, mettlahi, keramit és kar-
 rarai márvány-lapokat, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen
 előnyösek falak száraz állapotban megtartására — kőszénkátrányt, as-
 phalt, kőfedél púp lapokat, tűzmentes téglákat — a legolcsóbb árak
 mellett szállítok; általában minden az építészetbe vágó megrendelések
 a leggyorsabban és legjutányosabban teljesítetnek.

SARTORY OSCÁR főokja,
 MISKOLCZON, Szeles-utca 20. szám.

2-3

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyára, kazánműhelye **MISKOLCZON** Clayton és Shuttleworth angol gép-
 és vasöntődjé gyár képviselője

Ajánlom a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen **legjobbakkal elismert** szilárd szer-
 kezű és mégis könnyű Clayton & Shuttleworth-féle

egyes, kettős és hármas ekéket, boronákat, tús-
 kés és gyűrűs hengereket, lókapákat, szóró-
 vető gépeket, továbbá

„Universal-Drill“ és „Junior-Drill“

sorvetőgépeket, Backer-rostákat, olajsajtó-
 kat, malomberendezéseket, új vagy kevésbé hasz-

nált, de teljesen kijavított és igen jó karban lévő

gőzcséplők és gőzmozgonyok

előnyös árban három évi lefizetésre kaphatók.

Gépgyáram elvállal jutányos árakban és előnyös fizetési feltételek mellett minden-
 féle cséplő- és kazán-javításokat,

tűzszekrények és csőfalak

elkészítését, hengerek kifűrésését, ekék és vetőgépek átalakítását a legújabb rendszerűekre és minden e szakmába
 vágó munkák teljesítését.

Jelenleg raktáromon kaphatók a következő használt kitünő gépek:

3 drb már használt Ganz féle 17. számú sima örlő- szék kitünő állapotban darabonként	320 frt	1 drb használt 3½ lóerejű Locomobil	600 frt
1 drb egészen új egyjáratu malom-kövekkel	475 frt	1 drb használt 8 lóerejű Locomobil	880 frt
1 drb egészen új kétjáratu malomkövekkel	875 frt	1 db használt 10 lóer. Locomobil Clayton-Shuttleworth-féle	1400 frt
		1 drb használt 12 lóerejű Locomobil Robey-féle	1600 frt

továbbá Clayton & Shuttleworth és Marshall-féle egész cséplőkészletek.

Képes árjegyzékek és költségvetések mindenkor kívánatra küldetnek. Előnyös fizetési feltételek.